

Ο ΜΠΟΡΙΣ ΤΖΟΝΣΟΝ ΕΧΕΙ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟ ΛΟΓΟ

Ο πρωθυπουργός θέλει να ολοκληρώσει το Brexit στις 31 Οκτωβρίου ενώ η αντιπολίτευση προσπαθεί να την παρατείνει, ώστε να γίνουν εκλογές ή δημοψήφισμα

Στις 3 Σεπτεμβρίου, η βρετανική Βουλή επιστρέφει από τις διακοπές του Αυγούστου. Αμέσως θα ξεκινήσει ένας ιδιότυπος κοινοβουλευτικός πόλεμος κυβέρνησης - αντιπολίτευσης για τον έλεγχο της πορείας του Brexit. Ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον θέλει να ολοκληρώσει την έξοδο στις 31 Οκτωβρίου, η αντιπολίτευση προσπαθεί να την παρατείνει, ώστε να γίνουν εκλογές ή δημοψήφισμα. Ο χρόνος πιέζει. Θα μένουν 59 μέρες για μία ιστορική εξέλιξη απέναντι στην οποία η Βουλή είναι διχασμένη.

Η κυβέρνηση δεν σκοπεύει να επικυρώσει την υπάρχουσα συμφωνία εξόδου με την ΕΕ (είναι οι όροι που εξασφάλισε από τις Βρυξέλλες η Τερίζα Μέι, αλλά έχει ήδη απορρίψει τρεις φορές η Βουλή). Ο πρωθυπουργός έχει επίσης ξεκαθαρίσει ότι δεν προτίθεται να ζητήσει παράταση της ημερομηνίας εξόδου. Ο Τζόνσον θέλει να διαπραγματευτεί νέα συμφωνία, κάτι όμως που αποκλείει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν, λοιπόν, δεν αλλάξει κάτι, τότε η Βρετανία θα φύγει από την ΕΕ χωρίς συμφωνία.

Η έξοδος την 31η Οκτωβρίου (με ή χωρίς συμφωνία) δεν είναι απλώς πολιτική επιλογή της κυβέρνησης, αλλά νόμος του βρετανικού κράτους, όπως έχει ήδη ψηφιστεί από τη Βουλή (οι βουλευτές διαφωνούν με τους όρους του Brexit της Μέι, όχι με την έξοδο καθεαυτή). Για

να ζητηθεί, λοιπόν, παράταση του Brexit θα πρέπει να περάσει νέα νομοθεσία από το βρετανικό Κοινοβούλιο. Επειδή όμως το νομοθετικό έργο είναι κατεξοχήν ευθύνη και πρωτοβουλία της κυβέρνησης, η αντιπολίτευση έχει ελάχιστα περιθώρια δράσης.

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ. Μία από τις λύσεις είναι η πρόταση μομφής στον πρωθυπουργό. Και εδώ, όμως, τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα, αφού οι αριθμοί στη Βουλή είναι οριακοί. Σε πιθανή

Τα σενάρια για κατάθεση πρότασης μομφής, για δημιουργία κυβέρνησης εθνικής ενότητας και κατάθεση τροπολογίας για κυβερνητική παράταση

νή ψηφοφορία, οι 320 βουλευτές της κυβερνητικής συμμαχίας (310 Συντηρητικοί συν 10 του υπερσυντηρητικού βορειοϊρλανδικού DUP) θα αναμετρηθούν με ισάριθμους βουλευτές των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Επομένως, τον Τζόνσον θα πρέπει να ρίξουν οι σύντροφοί του. Αρκούν λίγοι Συντηρητικοί βουλευτές, αλλά αν το κάνουν θα διαγραφούν από το κόμμα, και στις επόμενες εκλογές δεν θα είναι υποψήφιοι. Δεν είναι η μοναδική δυσκολία για την αντιπολίτευση. Ο πρωθυπουργός δηλώνει διατεθειμένος να παίξει με τις μέρες σε περίπτωση που χάσει την πρόταση

μομφής. Αφήνει δηλαδή ανοιχτό το ενδεχόμενο να σπρώξει τον χρόνο για την προκήρυξη των εκλογών, ώστε αυτές να συμβούν μετά τις 31 Οκτωβρίου, όταν δηλαδή το Brexit θα έχει συμβεί. Η στάση του Τζόνσον δημιουργεί δύο κορυφαία ζητήματα. Κατ' αρχάς, θα εξακολουθήσει να είναι πρωθυπουργός χωρίς όμως να έχει πλέον τη δεδηλωμένη. Κατά δεύτερον, δεν θα λειτουργήσει ως άτυπος υπερασπιστής πρωθυπουργός, αλλά θα λάβει μία κορυφαία απόφαση για το μέλλον της χώρας, ενώ όμως δεν θα έχει λαϊκή εντολή.

Η δεύτερη λύση για την αντιπολίτευση είναι να περάσει νόμος στη Βουλή που θα επιβάλλει τον δρόμο της παράτασης στην παρούσα κυβέρνηση. Όμως, η παράταση, με τροπολογία για παράδειγμα των Εργατικών βουλευτών, συνιστά επίσης συνταγματικό παράδοξο, αφού θα βρεθούμε στο σημείο να νομοθετεί για λογαριασμό της εκλεγμένης κυβέρνησης η αντιπολίτευση. Ως εναλλακτική λύση, οι αντίπαλοι του άτακτου Brexit εξετάζουν το ενδεχόμενο δημιουργίας κυβέρνησης εθνικής ενότητας, με αποκλειστικό αντικείμενο το αίτημα παράτασης της εξόδου, ώστε να διεξαχθούν σε σχετικά ομαλό πολιτικό κλίμα οι εκλογές. Όμως, οι Εργατικοί έχουν αποκλείσει τη συμμετοχή τους σε τέτοια κυβέρνηση, ενώ και Συντη-

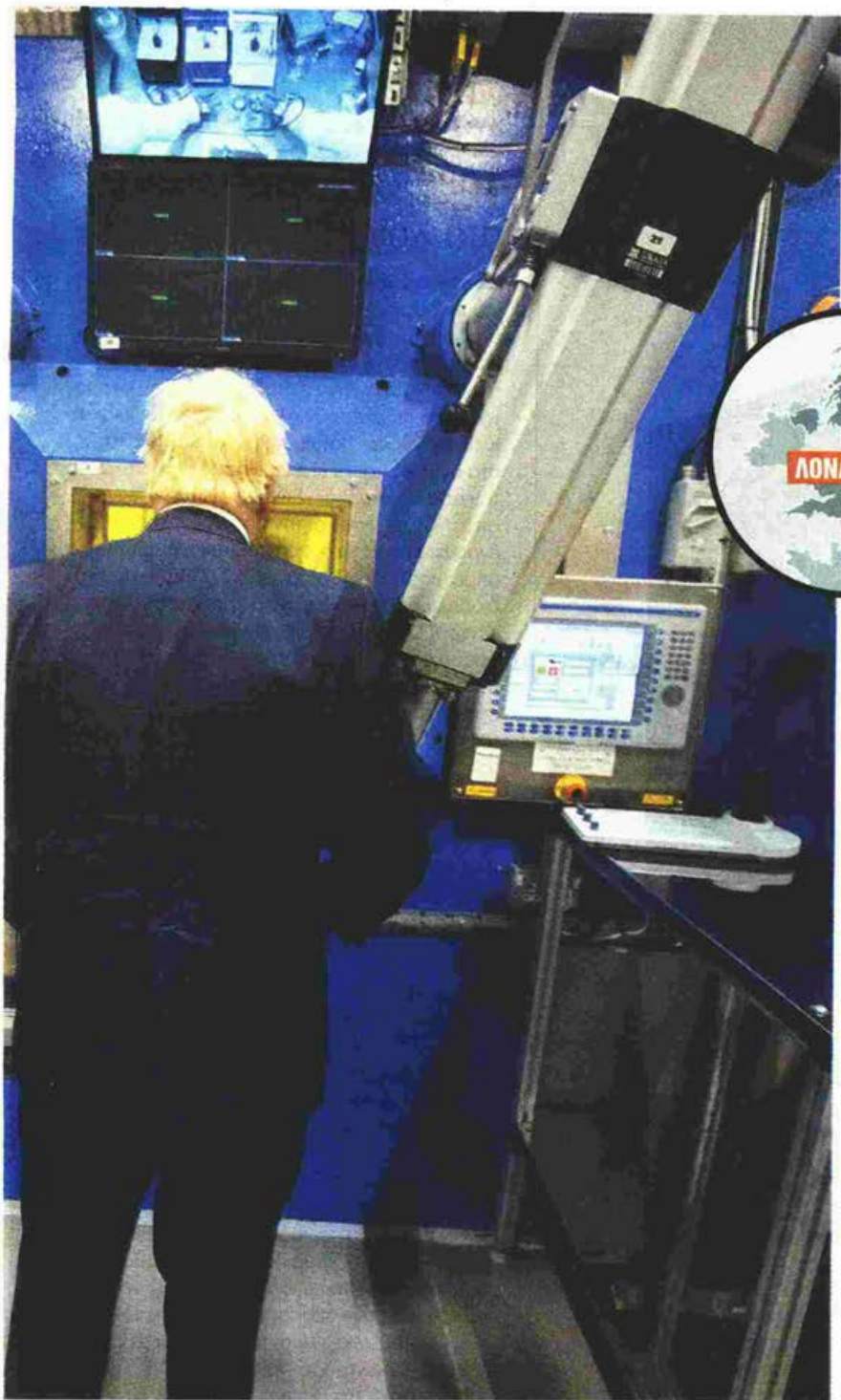

Ψάχνει λύση για το Brexit. Στιγμιότυπο από την επίσκεψη του Βρετανού πρωθυπουργού Μπόρις Τζόνσον στο Κέντρο Επιστημών του Κάλχαμ, στο Οξφωρντ

ΤΟΥ ΘΥΜΙΟΥ ΤΖΑΛΛΑ

ρητικοί βουλευτές θεωρούν αυτό το ενδεχόμενο απίθανο.

Όλα αυτά τα σενάρια (πρόταση μομφής, κυβέρνηση εθνικής ενότητας, κατάθεση τροπολογίας για παράταση) προϋποθέτουν ότι η πρώτη κίνηση θα γίνει από την αντιπολίτευση. Ο Τζόνσον, δηλαδή, υποτίθεται ότι απλώς θα αντιδρά σε πρωτοβουλίες τρίτων, με μοναδικό σκοπό να κερδίσει χρόνο, προς όφελος του Brexit.

Ο νέος πρωθυπουργός όμως δεν δίνει την αίσθηση ενός πολιτικού που θα περιμένει. Αντιθέτως, έχει δημιουργήσει ένα κυβερνητικό σχήμα με προεκλογική αποστολή, αφού οι πρωταγωνιστές της καμπάνιας του Leave στο δημοψήφισμα του 2016 έχουν τοποθετηθεί σε κορυφαίες θέσεις. Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία εύκολη διέξοδος από την κρίση για εκείνον. Η έξοδος χωρίς συμφωνία είναι κίνηση υψηλού ρίσκου με καταστροφικές συνέπειες στην οικονομία οι οποίες πιθανώς θα τερμάτιζαν πρόωρα την πολιτική του καριέρα. Με αυτά τα δεδομένα, ίσως η ασφαλέστερη επιλογή για τον ίδιο είναι να πάρει τουλάχιστον πρώτος την πρωτοβουλία.

Αν ζητήσει εκλογές, για παράδειγμα, στις 3 Σεπτεμβρίου μπορεί να τις κάνει στις 18 Οκτωβρίου, πριν από το Brexit. Αν τις κερδίσει, θα μπορεί να επικαλεστεί τη λαϊκή ετυμηγορία ως καθαρή εντολή προς το πρόσωπό του. Το περιεχόμενο της εντολής θα το ερμηνεύσει στη συνέχεια ο ίδιος από θέση ισχύος. Και, όπως ξέρουμε, ο Μπόρις Τζόνσον έχει σπάνιο ταλέντο και μεγάλη ευκολία στο να διαβάσει τα γεγονότα όπως τον βολεύουν.

Ο Θύμιος Τζάλλας είναι πολιτικός αναλυτής. Εργάζεται σε think tank στο Λονδίνο. Από τις εκδόσεις **Επίκεντρο** κυκλοφορεί το βιβλίο του «Brexit, Ευρώπη και Ελλάδα».

